

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК XVIII. Ч. 263. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 11-ГО ЛИСТОПАДА 1950.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 263. JERSEY CITY AND NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 11, 1950. VOL. XVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Держ. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. "Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ТРУДНОЩІ АДМІНІСТРАЦІЇ З НОВИМ КОНГРЕСОМ

Вашингтон, 9 листопада. — Президент Труман має перед собою три важливі справи, які треба негайно вирішити. Найважливіша це негайне скликання Конгресу, тобто не новобраного Конгресу, який почне урядувати аж після Нового Року, але теперішнього, 8-го.

Конгресу, який перебуває на вакаціях. Він має схитатися це раз 27 листопада, однак, з уваги на важке міжнародне положення, накопичилося багато справ, які треба б вирішити швидше. Кількома наворотами з'явилися виступи, що президент скличе теперішній Конгрес 15 листопада. — Друга справа це організація новобраного Конгресу, щоб зробити його спосібним до праці серед змінених відносин. Тому, що деякі провідні демократи не увійшли до нового Конгресу, треба застановитися, кого поставити на їх місце і як переорганізувати важливі конгресові комісії. — Третя, зовсім поважно поставлена справа, це усунення секретаря стейту Діна Ачесона, щоб задовольнити республіканців і так притягнути їх до співпраці з демократами.

РОБІТНИЧІЙ РЕЧНИК ПОЯСНЮЄ ВІЙНОВУ НЕВДАЧУ ПРИ ВИБОРАХ

Вашингтон. — Зорганізоване робітництво добуває причини невдачі демократів при виборах у Корейській війні. Повні звіти з виборів до сенату вказують, що чотирнадцять кандидатів, підтримуваних робітничими колами при виборах, потерпіли поразку, а тільки одинадцять вишли переможцями. Невпевні звіти з виборів до палати представників виявляють, що 141 кандидатів, за якими заявили юні, впади при виборах, а 121 виграли. Наслідок невдачі юніями підтримуваних кандидатів буде такий, що треба буде відволікати на два роки спроби скасування або перебірки теперішнього робітничого закону Тейт-Гартлі. Джек Крол, директор Комітету Політичної Акції Конгресу Індустріальних Організацій висловився, що вибори розбудили почуття неспокійності серед американського населення з уваги на комуністичну агресію. Робітництво, на його думку, явилася громадою при виборах, хоч і не відіграло сподіваної перемоги.

ЖІНКА АСИСТЕНТОМ СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ

Вашингтон. — Секретар оборони Джордж К. Маршалл доручив през. Труманові назначити паню Анну Розенберг асистенткою секретаря оборони для ведення відділу організації людської сили і керування персоналом. Досі цю працю провадив Пол Г. Гріффіт, який зрештешував з цього становища негайно після резігнації Луї Джансона зі становища секретаря оборони. Він остаточно у Вашингтоні і тут обійме працю при стоваршенні об'єднаних організацій Прилюдних Відносин. Пані Розенберг народжена в Будапешті, має 48 років і приїхала до Америки зі своїми батьками в 1912 р. Її найновіший пост був в радничій комісії для обов'язкового військового вишколу, який доручує завести загальний військовий вишкіл. Вона теж працювала в різних ньюйоркських комітетах. Назначення пані Розенберг вказує на можливість заведення жіночих відділів при мобілізації людської сили.

ПОДІЛ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ДЛЯ ОБОРОНИ ЦІЛОГО КОНТИНЕНТУ

Вашингтон. — Континентальна команда повітряних сил Злучених Держав розділена тепер в трьох напрямках, щоб у такий спосіб забезпечити країну перед несподіваним нападом з повітря і забезпечити поміч приземним силам. Теперішня повітряна команда буде зорганізована і буде обіймати: 1. тактичну повітряну команду з головною квартирою у Лентлі Філд, коло Гамптон, у стейті Вірджинія, під проводом ген. Джана К. Каннона. Він перебуває тепер в Європі, однак верне негайно на свій новий пост; 2. команду повітряної оборони, якої квартира буде хвилю приміщена на Мичел Філд, у Гемпстед, Лонг Айленд. Її командантом буде генерал Енріс Вайтгед; 3. континентальну повітряну команду, якої назва вказує, що це дотеперішня команда, тільки зі зміненими обов'язками. Вона матиме за завдання вишкіл нових сил і загальну контроль адміністрації й резерви повітряних сил. Її командантом буде ген. Вільям Г. Гейл, який досі є командантом Першої Оборонної Сили. Реорганізація є високо технічної природи і має на цілі удосконалити оборону самої території ЗДА. Всі три частини будуть рівноправні і підлягатимуть генеральному штабові повітряних сил.

В АМЕРИЦІ

● 60,000 робітників при шитті жіночих одягів дістали тяжку п'яну вишкіл по 5 дол., а це значить по 14 до половини цента підвищення на годину. Підвищення входить в життя від 20 листопада.

● Кубанська влада випустила на перемісті столиці Гавани за участь у демонстрації на честь мексиканських і кубанських делегатів, які їдуть на другий більшовицький світовий Конгрес Мару до Лондону. Арештованих пересувано наперед у суд.

● Вже два дні ведеться розправа в федеральній суді в Вашингтоні проти поручника Оскара Коллаза, який звинувачений на життя президента Трумана і був пострілений під час замаху на життя президента. Розправа ведеться при закритих дверях, тому нема з неї звітів у пресі. Тіло вбитого учасника замаху Гріселя Торресора відвезено літаком для поховання в Порто Ріко.

● Американські жиди помогли 582,000 жидівським емігрантам переселитися до Палестини й до Ізраїля. На це вони виділили дол. 250,300, 000, зібраних в Америці впродовж десяти літ.

● Воїни, які перебувають на Корей, не голосували при останніх виборах.

Очікують нового дня перемін. Аришть два роки після пам'ятного Дня Перемін, пам'яті якого сьогодні обходимо, наші сити з тугою очікують справжнього миру, в змаганні до якого сьогодні знову складається така велика жертва. На фото (зліва): воїни чотирьох країн: австралійці виступ Робб, американець десантник Геролад Гаррис, кореець Рі Гу і філіппінець Сатен Рітаал, що в Корей борються за мир під прапором Об'єднаних Націй.

ЗАХІДНІ ПОТУГИ В О.Н. ДОМАГАЮТЬСЯ НЕГАЙНОЇ АНЦІЇ В СПРАВІ ІНТЕРВЕНЦІЇ В КОРЕЇ

Лейк Сокеес, 10. листопада. Представники Злучених Держав, Британії і Франції в Раді Безпеки виступили вчора несподівано з домаганням, щоби Рада вже сьогодні продовжувала свої наради в справі китайської інтервенції в Корей, не звважаючи на передчасне рішення Ради запросити до наради теж комуністичні представники, які ще не приїхали. Американський представник, коментуючи домагання західних держав, заявив, що Рада не може в'ястися в цій справі з комуністичною делегацією, яка могла б в такому випадку саботувати наради та з'явитися в Раді тільки тоді, як їй це буде вигідно. На порядку Рад є американська резолюція з домаганням припинити будь-яку допомогу комуністичному агресорові та негайно відкликати всі закордонні, в цьому випадку комуністичні війська, які йому допомагають. — Рада Безпеки збереться сьогодні і хоча вона має на своїм порядку проблему Палестини, — але нема сумніву, що перелосуються на перше місце справу Корей. Проте вважається, що навряд чи саме рішення в цій справі буде винесене вже сьогодні, бо воно напевно буде попереджене довгою дискусією. Від комуністичного уряду ще не одержано жадної відістки, чи і коли приїде його делегація, щоби взяти участь в нарадах.

ДЕЛЕГАТИ КОМУНІСТИЧНОГО НАТАЮ МАЮТЬ ДІСТАТИ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЗА

Вашингтон, 9 листопада. — Департамент стейту заявив, що робить уступку для Об'єднаних Націй і годиться дозволити делегатам китайського червоного режиму приїхати до Нью Йорку, щоб не перевести в Раді Безпеки О. Н. дискусію над приналежністю острова Формози. Пресовий урядовець департаменту стейту виразно заявив, що американський уряд не признає теперішнього комуністичного китайського уряду і в О. Н. голосував проти запрошення його делегатів на дискусію. Американська амбасада в Празі дістала доручення видати паспортні візи, до Вашингтона дістав вістку, що китайці приїдуть через Європу. Це, очевидно значить, що китайські делегати по дорозі відвідають Росію. Після приїзду в Америку вони будуть залишені спокійно, без поліційного догляду, якщо складуть заяву, що не будуть надживати гостинності ЗДА. Вони мають доказувати в О. Н. що до Америки наїхала на Формозу, хоч американський уряд зміцнив заяву, що таке обвинування є смішне. На чолі делегації з дев'яти осіб стоїть ген. Ву Гей-чун, один з комуністичних провідників, який дістав повний вишкіл в комунізмах в Москві і який товаришів китайському комуністичному міністру закордонних справ Чу Ен-лай в його відвідинях до Москви в січні б.р., коли то велася переговори за заключення військового договору між обома країнами.

КОМІТЕТ О.Н. ПРИЙНЯВ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ПРИПИНЕННЯ КАНСЬКІ ВІЗИ

Лейк Сокеес, 10. листопада. Політичний Комітет Об'єднаних Націй, в якому мають своїх представників всі країни, — прийняв вчора югославську резолюцію, метою яко є припинити агресію та встановити відповідальності за війну агресора, якщо б до війни мало прийти. В користь резолюції голосували представники 51 країни, а проти неї було тільки п'ять советських голосів, тоді як Індія і Південна Африка здержалися від голосування. Резолюція передбачує, що країни, які опиняться у війні, повинні до 24 години зголотити свою готовність припинити воєнні дії, як теж негайно відкрити свої кордони для новоствореної Комісії Збереження миру. Ухвалену резолюцію передано негайно для затвердження Генеральній Асамблеї і сподіється, що теж в ній вона дістане підтримку величезної більшості голосів.

СОВІТИ ДОМАГАЮТЬСЯ НЕГАЙНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ДЛІ ЕРІТРЕЇ

Лейк Сокеес, 10. листопада. Совєтський представник в Спеціальному Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї О. Н., А. А. Арутюніан, домагався вчора «негайної незалежності» для Еритреї, колишньої італійської колонії в Північній Африці, та «відкликання британських окупаційних сил» з території коло Червоного Моря найпізніше до 90 днів. Південно-африканський представник зі свого боку вніс, чому Советам так залежить на поспіху, вважаючи, що «негайно незалежна Еритрея» буде політично досить незріла, щоби теж негайно стати совєтським сателітом.

ГЕН. АЙЗЕНГАВЕР ГОТОВИЙ ОБІЯТИ ОБОВ'ЯЗКИ В ЄВРОПІ

Форт Ворт, у стейті Тексас. — Генерал Двайт Д. Айзенгавер, про якого говорять, що він стане головним командантом збройних сил держав з Північно-Атлантичного Пакту, заявив, що «він легко може піти до Європи до такої військової праці, яку йому дадуть».

ЧОТИРИ КОМУНО-КИТАЙСЬКІ АРМІЇ ГОТОВІ ДО ВІЙНИ В КОРЕЇ

60.000 ЧЕРВОНИХ КИТАЙСЬКИХ ВОЯКІВ ВЖЕ БЕРЕ УЧАСТЬ У БОРОТБІ А 500,000 ЧЕКАС НАКАЗУ

Токіо, 10. листопада. — Головна квартира ген. Мек Артура сьогодні офіційно подала кількість комуністичних військ, що беруть активну участь у війні проти Об'єднаних Націй в Корей, на 60,000 воїків. Така сама кількість підкріплень вже є в дорозі до боротьби. Всі вони належать до чотирьох найбільш вправлених і загартованих в боях армій, що в загальній кількості перевищує 500,000.

Сконцентровані в Манджурії здовж корейського кордону та в кожній хвилині можуть бути перекинені до бою, з огляду на непопущність їх території та комуністичних полоненців в самій Манджурії. Вже сьогодні більше ніж половину комуністичних військ, що борються проти сил Об'єднаних Націй, становлять китайці. Ці дані встановлено на підставі зізнань численних вже комуністично-китайських полоненців, між ними теж офіцери, та на відомостях аліантської розвідки. При цьому стверджується, що всі ці китайські війська є дбайливо дібрані і старанно вишколені у воєнній тактиці і в орудуванні зброєю. До Корей вони почали переходити з Манджурії вже в середині жовтня. Докищо не можна було з точністю встановити під якою командою, своєю власною чи північно-корейською, вони борються, хоча це не зміняє факту, що всі вони, корейці і китайці, виконують накази Москви. В дальшому стверджується, що три китайські армії сконцентровані на західно - корейській ділянці фронту, а одна протиставляється південно-корейському походиві до сибірського кордону.

АМЕРИКАНСЬКА АВІАЦІЯ ПРОДОВЖУЄ НИЩІВНІ АТАНИ

Токіо, 10. листопада. — Сильні з'єднання американської авіації з баз на континенті і з авіоматок продовжували вчора масові атаки на ворожі воєнні об'єкти, головню на комуністичній території з Манджурії та на концентрацію ворожих військ. Суперфортеці і бомбардувальники всіх типів виконали нищівні налети на залізничний міст на ріці Ялу між Сінцуні і Антуні, як теж на міст колового транспорту в Чонгсонджіні, близько гідравлічної електростанції в Супуні. — Суперфортеці скинули около 10,000 запальних бомб на головну ворожу військову базу в Пукіні. Масові повітряні налети виконано теж на цілий ряд інших важливих воєнних і військових об'єктів на території ворога, зрівнюючи зі змелю цілі місцевості та знищуючи до щенту комуністичні поселення. Теж і вчора американська авіація строго придержувалася наказу щодо непопущності манджурського кордону, очікуючи під цим оглядом відповідного рішення Об'єднаних Націй. На землі вчора приходило тільки до обмеженої активності. Ворог продовжував на всіх фронтах свій тактичний відступ, хоча аліантські війська поступають за Пресового Клобу.

ТРИВОГА В ІНДІЇ, ЯК КОМУНІСТИЧНІ ОРДИ ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО КОРДОНУ

Нью Дельгі, Індія, 10. листопада. — В Індії проголошено загальну тривогу, як комуністичні орди, що напали на Тибет, почали зближатися до північно-індійського кордону. Виявом тої тривоги був вчорашній публічний виступ індійського заступника прем'єра — Сардара Пателя, який заявив, що вчора він прийняв кожен виклик та став в обороні своєї країни перед можливою чужою інвазією. — Він твердив, що в теперішньому міжнародному положенні комуністичний напад на Тибет може легко стати причиною нової світової війни та закликав населення прикордонних північних районів, щоб вони не залишали своїх осель і не втікали, але в спокої і рішучості очікувало дальшого розвитку подій. В міжчасі комуністична радіоінвазія повідомила, що наїзники вже увійшли до столиці Тибету, міста Ляси, але з тибетських та індійських джерел що вістку заперечують, стверджуючи, що вона призначена головню на те, щоб зломити тибетську мораль.

ЮГОСЛАВІЯ ДІСТАНЕ ДОПОМОГУ З ПЛАНУ МАРШАЛА

Београд, 10. листопада. — З поінформованих джерел тут заявляють, що у Вашингтоні тепер ведуться окремі переговори в справі договору, на підставі якого Югославія мала б одержати негайно 100,000 тон мукі в рамках допомоги з Плану Маршала, для зменшення загрозливого голоду, що повстал наслідком цьогорічної посухи та совєтської господарської блокади. Мукі мала б бути переласна Югославії з харчових резервів Плану Маршала в Німеччині та Італії. Договір цей, що мав бути підписаний в найкоротшому часі, мала запропонувати сама Америка і він мав бути теж затверджений Адміністрацією Господарської Служби. 40,000 тон мукі переласно б Югославії з Німеччини і 60,000 тон з Італії. Мукі мали б перетранспортувати югославські порти та розмістити її в найбільш загрожених голодом осередках. Вона мала б бути замагасинована і використана тільки в нагальній потребі, якщо б вичерпалися місцеві харчові резерви. Для переможження кризи, Югославія потребуватиме на найближчу зиму і весну щонайменше 500,000 тонн харчів, в цьому головню збійка і товщина. В столиці Югославії та серед югославського народу існує оправдане переконання, що західні потуги не дадуть їм пропасті» після того, як Тіто зрівняв зв'язок з агресивно - імперіалістичною Москвою.

В СВІТІ

● Австралійський уряд іменував майора І. Б. Фергюсона командантом австралійських військ в Корей, на місце полковника Гріна, що вмер внаслідок віднесених в бою ран.

● Альфред Д. Семіскі, вибраний конгресменом з 30-го Дистрикту в Нью Джерзі, довідався про свій вибір на фронті в Корей, де він в ранзі майора виконує військову службу.

● Бельгійський уряд рішив закінчити все це існуючий стан війни з Німеччиною.

● Довготривалий секретар покійного чеського президента Бенеша, д-р Вацлав Сикора, засуджений комуністичним судом в Празі на 25 років ув'язнення за «протидержавну» роботу.

● Об'єднані Нації прийняли безспротиву резолюцію в справі скасування кар тисленого покрання в колоніях та мандатних територіях.

● Французька Асамблея з конституційних мотивів відклінула вчора більшістю 466 голосів проти 98 рекомендацію на помилування засудженого на домертне ув'язнення за співпрацю з німцями маршала Петена. Він має вже 94 роки.

● Східно-німецькі комуністичні власті заповили перебудову цілого ряду великих міст в Східній Німеччині на базі «модерної совєтської архітектури».

● Італійський міністер закордонних справ, Карло Сфорца, повідомив парламент, що його уряд намагасть встановити дипломатичні відносини з комуністичним урядом Москви.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
Foreign and Jersey City Rates:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):			
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

В ПАМ'ЯТЬ ПОЛЯГЛИХ ЗА ВОЛЮ

Дня 4 червня 1926 р. внесено в Конгресі резолюцію в справі святкування 11 листопада як того дня, у якому в 1918 році прийшло до завершення зброї між воюючими з собою Аліантантами і Центральними Державами. Ця резолюція звертається до кожного президента Злучених Держав з проханням проголосувати кожного року прокламацію в справі святкування 11 листопада. Законом з 13 травня 1938 р. цей день став уже легальним святом, відомим під назвою „Армістис Дей“. Згідно з зазначеною резолюцією і законом президент Труман видав 27 жовтня ц.р. прокламацію, якою визнає населення країни відсвяткувати і цього року „Завіщення Зброї“ в суботу, 11. листопада.

„Армістис Дей“ — це віддання пошани американським воїнам, які поклали свої голови на чужих землях за ідеали свободи. Отже: на чужих землях і за свободу.

„Свято Перемир'я“ — це день молитви за мир між людьми і народами, себто за здійснення цього ідеалу, за який боролися в минулому і борються сьогодні, як це зазначив президент Труман. Це є прохання в Божого Провидіння ласки, щоб настав мир на землі, щоб прийшов уже раз кінець міжнародній ворожнечі.

„Свято Перемир'я“ проголошено по першій світовій війні в тій вірі, що вже покінчено з усіма агресорами і настала пора на справжній мир у світі. Як знаємо, надії не справдилися. Прийшла друга світова війна, яка була ще страшнішою і погубнішою від першої. Проте й вона — як підкреслює президент Труман — не позбавила людство віри в можливість замирення і не ослабила його змагання до тривкого миру в світі, хоч кров знову ллється, а наше серце сумом повите.

Ми, американські українці, святкуємо день „Завіщення Зброї“ разом з цілим американським народом та з тою самою вірою в остаточну перемогу ідеалів свободи й тою самою надією на справедливий і тривкий мир у світі. За ті ідеали полагало в обох світових війнах теж багато американців з українського роду. Декому з них Американська Нація признала навіть найвищі відзначення за героїство. Віддають своє життя за ці ідеали американські українського роду теж і тепер в чужій Корей, та ще вкупі з молодими українськими скитальцями, своїми рідними братами, що не так давно до нас прибули. Тому для нас, як і для всіх американців, сьогоднішнє свято „Завіщення Зброї“ не є справжнім „завіщенням зброї“. Коли ж таке в нас, то що ж тоді говорити про Україну, таку близьку і дорожню нашому серцю! Що тоді говорити про український нарід, для якого і в дні 11 листопада 1918 року не було ніякого „перемир'я“, а тільки початок дальшої затишної боротьби, яка триває по сьогоднішній день. А яка це боротьба, відчувасмо найкраще по тій сумній вісті, яка повідомила нас про героїську смерть у боротьбі з наїзником ген. Тараса Чупринки, команданта Української Повстанської Армії. Ця героїська смерть стверджує, що український нарід не піддається агресорам і далі бореться усіма засобами проти найгіршої тиранії, яка колинебудь існувала в світі. Бореться у глибокій вірі і надії в перемогу правди і волі в світі й в — Україні.

ЗАНЕДБАНА ДІЛЯНКА

В своїх зусиллях пережити американську публічну опінію та здобути її для української визвольної справи, американсько-український загальний і його репрезентативні звертають рішучо змало уваги на одну дуже важливу ділянку: робітництво. Про це ми вже не раз згадували. У нас передається меморіальні відповідні урядовим чинникам, вистовлюється по-бажання до політичних партій, форм Демократичної і Республіканської партій, робиться відповідні заходи в Об'єднанні Націй, публікується відповідні інформації для вжитку тої чи іншої більш чи менше впливової верстви суспільства. Все це є без сумніву дуже важлива праця і її треба тільки скріплювати та поглиблювати. Але при цьому всьому нам рішучо треба присвятити більше уваги власне зорганізованому американському робітництву, до якого практично ми всі теж належимо.

Ці твердження мають свої причини. Невдано, для прикладу, відбувалися річні конвенції двох найбільших організацій робітництва, Американської Федерації Праці (АФП) і Конгресу Індустріальних Організацій (СІО), було теж чимало всьляких інших важливих імпрез організованого робітництва, але на жаль з них не було відповідної пригадки української визвольної справи, сьогодні вітальної теж для оборони Америки.

Тимчасом, власне зорганізоване робітництво виявляється незвичайно пригожим тереном для відповідної української акції, тим більше, що воно є професійно зацікавлене в подіях за залізною заслоною. Як зважити, що робітництво має сьогодні вже майже рішальний вплив на американську політику, що воно два роки тому перерішило вибір президента та що воно, зі своїми зв'язками і впливами, є теж важливим фактором у міжнародній політиці, проблема української акції серед нього набирає тим більше лекучої наглості.

Для характеристики цього важливого для української акції терену хочеться згадати деякі приклади. На конференції АФП в Гюстон велику частину часу віддану власне справі комуністичної загрози в міжнародному аспекті. Виявлено що ця організація має навіть свою власну розвідку і на підставі її інформації стверджено, що навіть американський уряд мало що не впаде жертвою тенденційних інформацій з-поза залізної заслони та, в ніч несправедливої орієнтації на згоді біло-гвардійські російські сили, пероочував цю єдину реальну протикомуністичну силу, якою є українська визвольна боротьба.

Відома теж, що Американська Федерація Праці продовжує інтензивну міжнародну акцію проти каторжної праці в Союзному Союзі, а її представник, реферувач, що справу в Комісії Людських Прав О. Н.

На цю саму тему трапилася недавно подія, яку можна б записати золотими літерами в історії американського робі-

ництва. Маємо на думці виступ Союзу Порткових Вантажників, приналежного до АФП, проти розвантажування советських кораблів в американських портах. Цей Союз рішучо відмовився від праці при розвантажуванні советських кораблів на тій підставі, що перевезені тут советські товари є продуктами каторжної праці. Рішлось про розвантажування советських раків, футер та овечих шкірок. Президент Труман заявив рішучо проти такої акції, вважаючи, що вона пошкодить нашому британському союзникові та відбудові Європи. Натомість поінформований в цих справах Л. Гвайт в „Сатердей Івнинг Пості“ за 11 листопада дає переконливі докази, що таке твердження немає жадної реальної підстави, бо советські торговельні взаємини, отже советська промисловість, до якого товарів випродукованих мільйонами каторжних рук, має єдину вартість, імені то для закріплення цієї категорії та для скріплення советської воєнно-агресивної машини.

Багатьом з наших робітників, що є членами місцевих трейд-юніонів організації, відомий теж цілий ряд інших акцій організованого робітництва для допомоги одній чи другій міжнародній справі, включно зі збірками на допомогу державі Ізраїлю.

Ці тільки короткі факти і приклади, але вже й вони переконують, що власне зорганізоване робітництво є першорядним і високоактивним полем для акції в користь української визвольної справи. Вправді, нам відомі деякі при-

Іван Кедрин.

Голова держави і партія

Не треба було аж їхати до Америки, щоб знати її державний устрій. Але шойно опинившись тут, ми можемо з автопсії переконавшись, як у практичній виглядає та державна система, що її не має ні одна держава в Європі. Ми вже знали в Європі, що президент Злучених Держав має більші права й компетенції, ніж британський король; що в Злучених Державах є фактично лише дві партії, проте партійництво є тут більше, як десьінде, бо коли одна партія перемагає у виборах, то приходить чистка всього керівного апарату, що його опанує партія переможців; що й у Злучених Державах затирається інколи межа між демократією і демагогією, коли опозиція не цурається найнагальніших атак на найвищих державних діячів і на всі ресурси державного життя, включно з військовим. Це речі загально відомі, але деякі подробиці нас тут так зацікавили і ми, згублюючи американську теорію і практику та приглядаючись їм поки що збоку, поки активно зможемо в них взяти участь (мова в даному випадку про нових іммігрантів), — з деякими явищами тієї американської системи ми ще не жили і все це не

є переконані, як варті їх нашір. зашпелювати на український державний ґрунт, чи відкидати, як явища для України й українського народу непригожі. Ми були шойно свідками американської виборчої кампанії. Витрачування мільйонів доларів на передвиборчу агітацію — це вже „специфік“ американської дійсності, у котрій є партії і люди, які ці мільйони мають. Не можна теж нікому заборонити вести передвиборчу агітацію за самим собою з таким зусуллям, щоб — як повідомляла преса про одного кандидата — вмерти на удар серця з перетовмище перед днем виборів. Це, так мовити, річ особистого смаку й осв'ячене право диспонувати своїми грошми та своїм здоров'ям, як кому до вподоби. Але ось бачимо, що кампанія виборчу в користь одної партії офіційно розпочинає її голова — президент держави, що в користь цієї партії виходить промова, передавану всіми радіостанціями на всю державу. Очевидно: кошти тієї партії передає не держава, а партія, проте голова партії не всилі в даному випадку відмовити від себе авторитету голови держави, зв'язаного просто з його іменем. Амери-

* А не 20. 5, як помилково зазначено в статті В. П. („Наше Життя“ ч. 21, 1945). Дата 20. 5. у метриці невірна. П. 3.

канці цьому зовсім не дивуються, для них це справа нормальна, природна, це саме той привілей, що його має переможчий лідер переможної партії, який стає головою держави і тим своїм становищем автоматично діє у користь своєї партії. В європейських відносинах це річ неможлива. У користь своєї партії діє там прем'єр уряду, якщо він ним є і за його урядовання ідуть вибори, і то тільки тоді, коли уряд може похвалитися наявними успіхами: недавній значний укладок мандатів англійських лейбурістів і зріст сиди консервативів був наявним доказом вагання англійської публічної опінії без уваги на те, хто в даному часі стоїть при владі. Але голова держави завжди стоїть понад партіями й у виборчу кампанію не вмішується. (Очевидно, мова про демократичні устрої, а не тоталітарні, як у СРСР, у Гітлерівській Німеччині, Італії Муссоліні, чи Еспанії Франка, мова теж про дійсні, а не фікційні демократії, як напр. у колишній Польщі Пилсудського й Мосціцького, де діялись

(Докінчення на стор. 3-тій)

Пам'яті Ольги Косач-Кривинюк

П'ять років тому, у неділю 11 листопада 1945 року, в місті Августбурзі в українському таборі „Сомме Касерне“ померла сестра Лесі Українки — Ольга Петрівна Косач - Кривинюк (1945-1950), письменниця, громадська діячка і видатна дослідниця життя і творчості Лесі Українки.

Ольга Петрівна належала до славної в історії української літератури і культури родини: її мати — видатна українська письменниця і громадська діячка Олена Пчілка, її дядько — звисний український вчений і політичний та громадський діяч М. Драгоманів, її старша сестра найвидатніша поетка українського народу — Лєся Українка. Вийшовши з славної родини українських діячів, вихована на традиції та ідеях своєї матері, дядька і сестри, Ольга Петрівна протягом усього свого життя брала активну участь в українському культурному і громадському житті.

Ольга Петрівна Косач-Кривинюк народилася 26 травня 1877 року в місті Звягелі на Волині. Вона була на 6 років молодша за Лєсю. Так само як і Лєся, вона виховувалася в українському національному дусі, вивчала ріну мову, літературу, історію. Не тільки мати, а й старша сестра приділяла багато уваги вихованню Ольги. Лєся Українка для своєї сестри написала підручник „Історію східних народів“. Ця книжка в 1919 році заоходила Ольги Петрівни була видана в місті Катеринославі. Крім того, Лєся Українка прирватила своїй сестрі Ользі поезію „Як ясне сонце загляне в вікно“. Цей вірш Лєся Українка написала в квітні 1890 року, а 2 травня того ж року написала свій видатний вірш „Контра Спем Сперо“. Основний мо-

тив надії спільний для обох поетів:

Як дрібні дощі
Заселяють нам світ на весні,
Як нам молодіші
Пов'ються у хмарах сумні,
—
Не траплямо надії
В літа молоді!
Весняного ранку
—
Співаймо, сестрице, веснику!
—
На літо зелене
Поїду я геть в чужий край,
Згадай же про мене,
Як підеш по квіти у гай...

Ольга Петрівна мала якнайсприятливіші умови для свого виховання. Чудова природа рідної Волині, життя в Києві в оточенні українських визначних діячів, виїзди на літо до міста Гадячого, життя серед розкішної природи Полтавщини на хуторі Зелений Гай, живий зв'язок із своїм народом — все це виховало в Ользі Петрівні велику любов до України і до українського народу і надхнуло її бажанням віддати все своє життя на службу рідному поневоленому народові.

Висну освіту здобула Ольга Петрівна в Петербурзі — вона скінчила Вищі Жіночі Медичні Курси в 1904 році. В кінці 1904 року вона виїхала до Праги. В 1906-1908 рр. перебувала в Києві та на хуторі Зелений Гай коло міста Гадячого. З 1910 року протягом 12 років (до 1922 р.) Ольга Петрівна працювала в Лодчанській Каменці на Катеринославі в посаді земського лікаря. Життя серед народу дало можливість Ользі Петрівні ще краще вивчити побут, мову і народне мистецтво. Крім своєї фахової лікарської праці, Ольга Петрівна брала діяльну участь і в громадському житті — її великою заслугою була організація притулку для дітей-сиріт.

1921 року Ольга Петрівна переїхала до Могиліова Подільського. Тут вона працювала на посаді викладача української мови. 1924 року переїхала до Києва і працювала в середній школі (школа ч. 20) викладачкою української мови. В 1929 році покиннула педагогічну працю і перейшла до наукової медичної бібліотеки, де працювала бібліографом.

Останні десять років Ольга Петрівна працювала над „Хронологією життя й творчості Лесі Українки“ і проробила надзвичайно цінну науководослідчу працю. Зібравши багаточисельний матеріал до біографії поетки і прокоментувавши його власними спогадами Ольга Петрівна на 1175 сторінках рік за роком показала важливі події з життя й творчості Лесі Українки. На жаль, ця праця і досі не надрукована. Крім цієї великої праці, небагато залишила також цінні мемуарні нариси про батька Петра Антоновича Косача і про дитинство Лесі Українки. Ольга Косач-Кривинюк відомою в нашому письменстві своїми перекладами, друкованими в Галицькій „Зорі“ під псевдонімом Зірка. Пізніше Ольга Петрівна була дитячою письменницею, організатором і видавцем дитячої літератури. Вона переклала на українську мову з французької мови оповідання А. Доле і Ж. Занд, з англійської твори Ч. Діккенса, з польської твори Е. Ожешко та інші.

Як людина Ольга Петрівна приваблювала до себе своєю щирістю, добротою, чутливим, простою, у взаєминах з своєю великою любов'ю до Батьківщини. П. Зайрський.

Її русифікації України, що її неважко перекладати диктатор Москви на Україну — П. П. Постишев та його помішники. Працюючи ще у Державному Видавничстві, я разом з тим сподував роботу завідуючого редакційно-видавничого сектору Обласного Театрального Тресту і був помішником начальника сектору літніх гастролей.

Микола Рогожин, начальник сектору, був знавцем своєї справи і рятівник наші місцеві театри від безгрозів'я шляхом організації гастролей з інших міст під час літа, добираючи до смаку харківчан такі виступи, що давали б повні збори і тим не лише викупували себе, але дали б ще грошей на покриття дефіциту наших постійних театрів, які не дивлячись на дотації від уряду та місцевих організацій, ледве зводили кінці з кінця.

(Далі буде).

М. Сіверський.

У БОЛЬШЕВИЦЬКІМ МІШКУ

(Спогади колишнього плужанина).

11)

Коли ж М. Хвильовий дістав власну квартиру у „Слові“, то часто тепер збирався писати писемники у нього. До нього дуже часто заходив теж „писемник“ А. Дикий, що працював у спецсекторі ДВУ та був таємним співробітником НКВД. Він стався пролізати у інтимне життя Хвильового і стави його найширшим „приятелем“. Як потім виявилось — він був приставлений Спецсектором ДВУ до Хвильового з метою стежити, що у нього робиться вдома, що у нього буває тощо. Як потім, після смерті Хвильового, виявилось, цей самий А. Дикий, зіграв дуже погану роль у житті М. Хвильового.

До Хвильового дуже часто приходили його приятелі: О. Досвітній, М. Яловий, В. Осюра та інші. Іноді приходили Остап Вишня, Петро Панч, С. Пилипенко. Всі вони мешкали

ду, прикриваючись облудними гаслами „воли“, і він вирішив покинути життя, не бачучи можливості визволити свою батьківщину і багатострадалий свій нарід від московсько-большевицької неволі.

Мені пригадується зустріч з Миколою Хвильовим у кабінеті С. Пилипенка у Державному Видавничстві України при Сумській вул. 33 (Харків). Я зайшов до С. Пилипенка по чергові матеріали до журналу „Пуг“. У нього сидів М. Хвильовий та М. Яловий. Вони щось поміж собою дуже сперечалися. Як я довідався уже потім, то вони говорили про „Пугу“, „Пугу“ в українському організованому уряду та про участь цих спілок у Всеукраїнському з'їзді письменників, що тоді започатковував спілку ВУСПП, на чолі якої мав стояти І. Кулик та інші.

Я почекав, поки вони скінчили свої розмови і тоді, взявши потрібні мені матеріали у С. Пилипенка, збирався уже йти геть. Аж тут мене зупинив М. Хвильовий і почав зі мною переговорювати:

— Я чув, що ви маєте багато матеріалів про Василя Блакитного, ба навіть маєте його архів. Дуже цікаво було б з ним

зазнайомитися. Як це можна зробити?

— Дуже прошу, — відповів я, — я саме зараз вичитую свої спогади про В. Блакитного на підставі цих матеріалів та свого особистого знайомства з ним. Коли Ви маєте бажання обізнатися з цими матеріалами, то умовимося, де з вами може зустрітись і тоді Ви можете їх переглянути.

Умовились з ним про місце зустрічі, але сама зустріч з незалежних причин як від мене так і від самого М. Хвильового не відбулася. Згодом він читав мої спогади про В. Блакитного у рукописі, дав кілька цінних зауважень щодо характеристик В. Блакитного підчас його побуту в Харкові. Звагай ж він той рукопис схвалив і казав, що він має бути дуже цікавим для громадянства.

У дальшому моему побуті у Харкові та ДВУ я досить часто бачився з М. Хвильовим, не раз з ним говорив про літературні справи та про наші літературні організації. Пригадується мені одна з моїх зустрічей з М. Хвильовим у клубі ім. В. Блакитного, коли ми збиралися там слухати твори Л. Первомайського. Ми сиділи з ним разом і він уважно слухав

виступ Первомайського, що читав щось з своїх поезій та уривки з п'єси „Невідомі солдати“. По виступі Первомайського почалося обговорення його творів. Виступали з критикою В. Коряк, І. Момот, І. Микитенко, Б. Коваленко та С. Шупак, що на той час приїхав до Києва на письменницьку конференцію. М. Хвильовий та інші. Після обговорення, ми з ним пішли до клубного ресторану і сиділи за столом він казав мені:

— Бідна наша література, коли вже її опановують інші національності і починають грати провідну роль в ній. Невже немає у нас своїх сил, що могли б показати розвиток нашої революційної літератури у повній красі і силі?

Я йому відповів на це, що безумовно є, але режим не дозволяє цим силам розгорнутися у повній своїй величч. Він вплив пива і його уста скривили у гірку посмішку. Після цього ми перейшли на інші теми, бо до нас підійшли люди, що були в ресторані. За загальною гутіркою ми провели вечір і аж пізно вночі розійшлися по домах.

Після цієї розмови, я довго думав вдома про нещасну нашу літературу, і нарахував

щось з 12 письменників іншої національності, що опанували українську мову, хотіли грати і грати провідну роль у нашій сучасній українській літературі.

Факт смерті - самогубства Миколи Хвильового я сприйняв, як усі письменники, дуже боляче. Мені здавалось, що починалася самогубством уся наша новітня українська література. Ховали М. Хвильового у будній день, так, що ніхто з тих, що працювали, не мали змоги провести його в останню путь, але ми всі в думках були з ним, і з великим жалем у серці згадували „м'ятежного Миколу“, що вирішив піти від нас у потрійний світ, а не стати лажником і наймитом північного наїзника, як це зробили багато з тих, що разом з ним жили і творили у Харкові.

Після його смерті були видручені всі його твори з бібліотек, а рукописи взяли органи НКВД і де поділи — невідомо. Навпевно вони після перегляду їх відповідними організаціями були знищені, щоб і слід по М. Хвильовому не лишилося. Так „м'ятежний Микола“ своїм пострілом протестував проти пригноблення нашої літератури — большевицько-московською владою, протестував про-

Вільне робітництво проти рабської праці

Написав Вільям Грін, Президент Американської Федерації Праці.

Це стаття з серії статей про важливі сторони сучасного американського життя, написаних видатними американцями в зв'язку з рухом „Листів з Америки“.

„Ми гаряче ненавидимо війну, але ще більше ненавидимо гніт“, — писав я кілька тижнів тому у своїй відозві з нагоди Дня Праці, та що „і робітники готові за всяку ціну врятувати світ від комуністичної агресії, комуністичного рабства і комуністичної руйни“.

Профспілки (юні) вільної праці є фортецею проти комунізму. Американська Федерація Праці підтримала Маршалів Плян, бо він повністю і беззастережно є знаряддям допомогти і миру. Ця Федерація підтримує Атлантичний Пакт і чужоземну політику нашого уряду, що стримує тепер агресивний комунізм і допомагає вільним народам світу. Американське робітництво твердо вирішило зробити все від нього залежне, щоб оборонити свободу і демократію у всьому світі.

Я вже не раз говорив про те, що народи Європи і інших частин світу повинні знати, як саме ми їм допомаємо, та що наші наміри не є аж ніяк імперіалістичні. Через те я був дуже радий дізнатися, що в додаток до того, що робить уряд, що роблять робітничі організації, — тепер мільйони американських патріотів, що народились закордоном, або від батьків, роджених закордоном, використовують свої листи до друзів і рідних на чужині, щоб розповісти правду про Злучені Держави. Цим вони допомагають розвинути уяву про нашу політику і наміри, допомагають перебороти антиамериканську пропаганду поширювану агентами Кремля та його свідомими чи невідомими помічниками. Загальна Рада Американської Єдності та всі, що співпрацюють для успіху „Листів з Америки“, заслужують якнайбільшого визнання.

Багато з учасників нашого профспілкового руху з американцями першої або другої генерації, які чи регулярно, чи зрідка пишуть до своїх друзів та рідних за океан. То є прекрасна думка порадити їм, щоб вони виключали в кожний свій лист на чужину бодай одне речення, або уступ спрямований до цього, щоб поборювати антиамериканську пропаганду.

Американські робітники мають багато чим пишатися, а чи не найбільше вільним робітничим рухом. Вони розбудували його власними силами і з власної ініціативи та зробили його могутнім засобом для захисту своїх прав і інтересів. Робітничий рух грає дуже важливу роль в житті нашої країни.

Вільне робітництво Злучених Держав не може лишатися байдужим до того, що робиться в інших частинах світу. Вільне як два з половиною роки тому, 26 лютого 1948 року, я був одним з тих, що підписали відозву до Об'єднаних Держав, де була така заява: „Кількість в'язнів, що затримані на рабській праці, тепер збільшується у світі, вважається, що їх є до 20 мільйонів, а проте трудно точно визначити їх кількість, бо ті, що наживаються на використанні рабської праці, не подають точних даних... Вільне робітництво не є в повній безпеці, поки існує рабська праця... Ми вимагаємо припинити застосування рабської праці будь-якої частини світу“.

Ця відозва до Об'єднаних Держав найбільше стосувалася до умов у СРСР, але й до умов у інших країнах. Американська Федерація Праці старанно досліджує робітничу політику союзу, уряд і методи поводження з поневоленими народами. Ми знаємо, що так звана диктатура пролетаріату примушує мільйони чужинських робітників у Росії працювати у рабських умовах.

Для російських робітників заробітну платню і умови праці усталює уряд арбітражним порядком. Профспілки не можуть дійсно репрезентувати робітників, ані висловлювати їх бажання, бо насправді вони перетворені в поліційні загони, через які уряд керує робітниками і підтримує сувору дисципліну.

Так звані лідери профспілок у Москві не люблять, щоб американське робітництво виступало проти рабської праці і уряду їх країни. В своєму часописі „Труд“ вони написали, що „Президент Вільям Грін і лідери Американської Федерації Праці є запеклі вороги елементарної демократії, аніж багату американських буржуазів“. Такі напади в союзу преси показують, лише злість їх авторів і тому, що комунізм не може вкорінитися в нашій країні, поки американське робітництво лишається сильним і вільним.

Світ є тепер в критичному стані і американський робітничий рух добре це знає. Злучені Держави повинні бути готові заплатити дорогу ціну за мир, але це не лякає американський нарід і не зрушить його твердого рішення затримати агресію совєтської експансії.

Ми тут, у нашій країні, повинні бути на сторожі свободи, яка є підставою американської сили. На жаль, ще й досі люди, які сліпо ігнорують всі події в Росії, не бачили, як люди після царського гніту потрапили під каблук комуністів. Американське робітництво є сильне та вільне і таким і лишається — підтримуючи і нашу країну, і всі вільнолюбні народи всього світу.

Голоси Читачів

Портрет Генерала Чупринки-Шухевича

Швидкість у видобутті актуальної зимики для газети — це без сумніву вияв справжнього ділення редакційної машини, для якого годі не знайти призначення. Теж шляхетна амбіція редакції бути першою, яка найде дорожчу, щоб такий автентичний матеріал в потрібі видобути — очевидно іде по лінії бажань читача і є доказом доброї його обслуги зі сторони преси. Але чи була вона, ця швидкість, вповні оправданою в випадку саме такої зимики Генерала Романа Шухевича, яку подала Свобода у числі з 4. листопада ц. р. — про це можна спорити.

Зимка понад увесь сумнів підтверджує автентичність особи Генерала і добре, що для документальної вартості наїшла вона по цій стороні залізної заслони, у архіві УГВР. Але — там теж повинна була вона залишитися, бо будучи чисто випадковою і аматорською, до цього зимики зробленою без належної уважливості для тла, композиції, без видимого по стороні фотографа наміру поставити особу генерала у властивому світлі та схопити характеристичні прикмети його лица — така зимка не повинна була стати першою конфронтацією зі світом так старанно законспірованої особи Героя. Зокрема тут, у Америці, де фотографія відіграє таку велику роль на послугах преси і пропаганди.

В засяг фавового вишколу газетного репортера-фотографа входить вміння фотографувати об'єкт так, щоб він покритався з писаною тенденцією газети. У свій час було відомим, що репортери републіканської преси — як лиш була для цього нагода — старалися схопити зимику живучого ще тоді през. Рузвельта у капелюсі, бо це був одиникий спосіб позбавити його лице цього нехоченого чару, який діяв навіть на його політичних противників. У наших днях орієнтовний профіль ген. МекАртура з-під лашка військовий шапки глядять на нас зі сторінок преси як символ сили, що протиставляється червоній навалі. Але кожний репортер знає, що вистачить МекАртура зняти шапку, як імпресивність його обличчя помітно маліє...

Здаючи собі справу з неважності моєї особи, я у цьому місці відважуюся прямо заженувати людини негідної зробити публічне визнання такого роду, як це, що Генерала Шухевича я знала особисто досить довгі літа. Та в повній свідомості і безмежній пошані для морального дистансу, який віддає мене від його особи — покинулася на знайомість з Генералом Шухевичем лиш тому, що здаю собі справу з цього, як на кожному, хто колисьнебудь знав його, лежить обов'язок стояти на сторожі об'єкта, щоб у зв'язку з особою

і культом першого Командира УПА не творилося нічого такого, що було б непродуктивно, роблене для дешевого ефекту та зі злим смаком — чи на послуги нашої беззмістовної громадської буденщини.

Я знала Генерала Шухевича у середньоскопних роках аж по вік біля тридцяти років. Коли в останнє бачила його — черти лица у нього відзеркалювали не лиш завершену думку, але й десятиліття важкої, відповідальної революційної боротьби з польським окупантом. Поза класичною лінією високого, інтелігентного чола, правильного носа та хвилястою, темнорусовою зачіскою, у лисі не було цього, що давали б право називати його хорощим. Але це було лице людини, яке сама природа знала для чогось великого, лише прямо назнаменоване героїстично. Не було нічого незвичайного у цьому, що у Романа Шухевича уста були тонкі, майже невидні, затиснені з детермінацією, яка межувала прямо з впертістю. Ми ж знали, що через довгі літа арештів, жалких тортур у польських в'язничних камерах вони не виповили ані одного слова, яке могло було пошкодити справі чи людям, які себе їй посвящали!

А мабуть саме Провидіння наділило зір покійного Командира такою силою, що кожний, хто знав його особисто колисьнебудь — затямив ту силу — почерез літа й простори. Малі, але інтелігентні, проникливі, майже інквізиторські очі, з проблесками такої залізної волі, що під їх поглядом людина прямо бентежилася й ніяк ковила. Чи ж не такої залізної волі треба було цьому героїстичному синові України, щоб стати Давидом нашої епохи, який на чолі горсткі очайдушних білців, кинув визов азійському Голіафові та його багатомільйонній армії?

На сторінках „Свободи“ український історик називає генерала Чупринку-Шухевича героєм, рівного якому важко шукати поміж постатями всієї української історії. І нема сумніву, що його особа та дія швидко стануть натхненням для наших мистців-образотворців, між якими найдується і такі, які знали його особисто. Між ріднею, товаришами зброї, друзями-пластунами по цьому боці заслони напевно мож буде підшукати фотографічний матеріал, з якого при збудовках модерної фотографічної техніки дається зрекострувати зимику чи портрет генерала, який став би репрезентативним. На безсмертну славу Героя — на гордощі грядучих поколінь.

Клявдія Олесницька
Брайтвотерс, Л. Ай.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВІДЕ ДО ПРОСВІ
ТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

НОВЕ ВИДАННЯ КНИЖКИ ПРО АКТ ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Загальна Рада Американської Єдності щойно видала нове перероблене видання широко вживаної книжки „Допущення і переселення переміщених осіб в Злучених Державих“ („The Admission and Resettlement of Displaced Persons in United States“).

Перше видання вийшло в січні 1949 року, а тепер книга перероблена в зв'язку з багатьма поправками до Акту Переміщених Осіб, що став законом 16 червня 1950 року. Нове видання докладно пояснює всі поправки, включаючи допущення осіб німецького походження, скитальців з Китаю, польських ветеранів у Англії, грецьких скитальців і греків, що мають першество за квотовою системою, та всі інші групи, охоплені новим законом.

Перероблена книжка, що має 63 сторінки, також включає текст поправленого Акту про Переміщених Осіб, приклади форм ашурансів, що вживаються для того, щоб допомогти ДП переїхати до цієї країни, окремий розділ трактує застосування статусу ДП, висвітлює також закони і зобов'язання, що лежать на ДП по тому, як вони перебувають до цієї країни.

Цю книжку можна виписати з Загальної Ради Американської Єдності; ціна її 1 долар. Пишіть на адресу: Common Council for American Unity, 20 West 40 Street, New York 18, N. Y.

Голова держави і партія

(Доповнення зі стор. 2-го).

„Чуда над скринькою“ і ввесь адміністративно-поліційний апарат держави піддержував одну партію, допускаючи безприкладних зловживань у відношенні до всієї опозиції. Неможливо навіть уявити собі, щоб англійський король, колишній італійський президент, монархи скандинавських держав, президент французької республіки чи навіть Гогенцолерни й Габсбурги 19-го сторіччя виступали активно у вибори, ведучи передбачувану агітацію у користь милої їм однієї політичної партії.

Цю американську — за європейськими поняттями — аномалію викликає факт сполучки становища голови держави й голови уряду ЗДА, а в даному випадку й голови партії. Така сполучка, прикметна для тоталітарних систем (бо номінальний поділ цих функцій у Соедінених Державинах є тільки одною із тамошніх забравань при фактичному існуванні лиш одного диктатора, який і „президента“, і „прем'єра“ в кожній хвилині може вислати на той світ), така сполучка є в американських відносинах лиш тому можливою, що вона вийшла із духа специфічної американської демократії і виправдалася у життєвій практиці, згідна з американським звичаєм прав.

Бо звичаєве право сильніше від усіх писаних законів: історія англійської конституції сягає до 1215 року, але її по нинішній день нема списаної і скодифікованої в одному акті: не англійцям зовсім несприятливо, бо святими для них є звичаєві права, витворені впродовж століть.

Ось тут доходить до того зерна правди, що його мусять знати творці майбутнього державного устрою майбутньої української держави. Ця держава буде модою, оперта лиш об традиції короткого визвольницького періоду 1917-21, у котрому існували аж два державні устрої. Тому в Україні нема і довго ще не буде звичаєвого права, яке нормувало б усі недосконали права писаного. Тим більші вимоги до списаного законодавства, яке не давало б змоги накручувати його та зловживати ним. І тому теж — ми в цьому перекопанні — для українських відносин будуть непридатні деякі такі улагодження північноамериканського державного устрою — політичної системи, що їх передумовою є бодай округло 170 років, впродовж котрих витворилася американська демократія, її дух, її світогляд у найширших масах громадян, її звичаєві права, проти котрих ніхто не виступає і котрих ніхто не зловживає. „Де-

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ?

10. жовтня, 1900 р.

3 УКРАЇНСЬКИХ ОСЕЛІЙ У ПАРАНІ

У статті під повним заголовком пише „Свобода“: „Сього року вислала була редакція звісного часопису „Тригодині Лпостровани“ письменника Артура Грушецького до південно-бразильської провінції Парани, щоб оглянув і описав тамошні польські колонії. Делегат помітив у своїм часописі опис своєї подорожі з образками паранських колоній. Крім поляків, згадає він і про українців, які їхали до Парани, думаючи, що там найдуть ґрунта і поміч для загосподарювання, хоч там колонізація застановлена вже від 1897 р. Грушецькі описує польських колоній з-під Куритиби не подас, бо там поляків майже нема, зате є коло 30,000 українських селян. Відносини тих підстоличних українців інші, як тих нових. Тамті осіли перед 30 роками на кепських землях, але під столицею і при великій праці мають добре. Новіші поселенці, що поселились далше, в лісах, на добрій землі, мають що їсти, але не мають збуту на свої плоди і не мають грошей. Цілого довгого опису Грушецького не подасмо, тільки згадаємо за важку долю, якої зазнали бідні поселенці, заки загосподарились“.

З опису довідуюсь, що в містечку Люцена є значне число українців, до яких приїздить раз у рік місіонар о. Кизима з Прудентополюс. На їх оселю напали були в 1895 р. ботокуди і забили 19 українців.

УРЯДОВИЙ ЗВІТ З ІМІГРАЦІЇ ДО КАНАДИ

Канадйське міністерство внутрішніх справ в Оттаві видало друком точний звіт з імміграції за останній (1899) рік. Згадуючи про різні народності, каже, що кількість українців, які поселились в Манітобі і Північно-Західних Територіях, виносилася з кінцем 1899 р. 16,000. Звіт каже, що вони роблять добрі поступки. В самі 1899 р. приїшло наших людей до Канади 6,600. Духоборців приїхало загально 7,400 душ. — Нестор Дмитрів.

24. жовтня, 1900 р.

„РУСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ“

Ать Боже ми як в тій Америці — Іде до ньой нарот превеликий — І я піду, бо їм молодий — Дазми пан Бих там даке щастя. — Зостань здорова моя молода жено, — Зохаблям тя на Бога єдного. — Я ся верну кед ня не забинот, — Лем ти чекай од мене новену. — Як от мене новену дистанеш, — Ушитоко собі до порятку принес. — А так сідай на вороного коня — А леть ит доми дорога душа моя. — А як она до Америки прешла, — Та она го живого не нашла. — Лем тогу кров, што з нього капкала, — Гирко собі над нью заплакала... (Цю пісню надрукувала редакція наш, як була подана М. В. Мороховичем з Елмайра, Н. Й. Співаком і лемки, ідуци з Америки до краю і з краю до Америки. За словами Мороховича, вона звучить дуже жалібно.)

Клярацію Незалежності“ Дже-ферсона, яка випередила американську конституцію на 11 років, застосуємо у нас IV. У була нісенітниця. Свій світогляд кожна людина на кожну мову становить має зберігати, як своє „я“. Але треба великої політичної культури, не тільки одиниць, але й мас, щоб голова держави міг бути одночасно головою уряду й головою політичної партії, зберігаючи водночас авторитет голови держави в усіх громадян і партій та зберігаючи понадпартійність в усіх державних справах. Можемо завидувати американцям, що вони вже мають цю політичну культуру.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

УВАГА! ТРЕНТОН N. J., І ОКОЛИЦІ!
Об'єднаний Комітет міста Трентону
Запрошує українське громадянство на
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
— що відбудеться: —
В НЕДІЛЮ, 12. ЛИСТОПАДА 1950 Р.
години 7. ввечері.
В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ при ADELIN ST., 814
На академії буде переведена збірка добровільних датків
на українських військових інвалідів. — Комітет.

ПЕРШИЙ РАЗ У БАЛТІМОРІ
КОНЦЕРТ
Світової слави українська челистка
ЗОЯ ПОЛЕВСЬКА
Фортепіяновий супровід проф. д-р М. ПОЛЕВСЬКИЙ
В НЕДІЛЮ, 12 ЛИСТОПАДА 1950
о год. 8. ввечері
САЛЯ: „CATHOLIC DAUGHTERS OF AMERICA“
CADOA HALL
118 West Franklin St., Baltimore, Md.
Вступ: \$2.00, \$1.60 і \$1.20 включно з податком.

УВАГА! ЧЕСТЕР, ПА., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
TURKEY SUPPER
By LEAGUE OF UKRAINIAN WOMEN
UKRAINIAN HALL, FOURTH & WARD STREETS, CHESTER, PA.
WEDNESDAY, NOVEMBER 15, 1950
Supper served from 6:00 to 9:00 p.m.
Music by MIKEY EDYNAK and his POLKA BAND.
Ticket \$1.50 (tax incl.) Dancing 8 to 12.

КАЛЕНДАР
Українського Народного Союзу
на звичайний рік
1951

ВНЕ ДРУКУЄТЬСЯ
І В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ ПОЯВИТЬСЯ
ВЕЛИКИЙ
КАЛЕНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ
НА 1951 Р.

Артистичну окладинку в двох кольорах приготував артист-малюв М. Бутювич. Крім календаря і багатого інформаційного та ілюстраційного матеріалу, в Календарі поміщені статті і твори таких авторів: В. Барки, О. Веретеченка, Д. Галичана, Г. Германа, С. Демидчука, А. Драганя, І. Кедрина, Р. Купчинського, Л. Лепкого, Л. Луцкевича, Л. Милути, П. Миколенка, д-ра Р. Осеичука, М. Островерха, Н. Надоху, М. Понеділка, І. Смоля, О. Тарнавського, Л. Явчука та цілого ряду інших. Своім багатим змістом та артистичним виглядом новий Календар УНСОЮЗУ вповні заслужує на те, щоб стати настільною книгою кожної української хати в 1951 році.

ЦІНА — ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений, ПОСПИ-НАЙТЕ І ВЖЕ СЬОГОДНІ ВИНІЛІТЬ СВОЄ ЗАМОВ-ЛЕННЯ (разом з моні ордер або готівкою) до:

СВОБОДА
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРИСПИШУЮТЬ ОБОРОННУ ПІДГОТОВКУ НІМЕЧЧИН

Лондон, 10. листопада. — Після довгих дебат та багатьох протиріччів, в усіх країнах Атлантичного Пакту, — зокрема в їх генеральних штабах, помітне тепер бажання приєднати до оборони Німеччини в західно-європейську оборонну підготовку та створення окремих західно-німецьких військових частин в спільній європейській армії. В цьому напрямку тепер інтензивно працюють дипломати у Вашингтоні, Лондоні і Парижі. Досі головною труднощію під цим оглядом були французькі застереження, але після останніх компромісів сподіються, що справа остаточно вже буде покладена найпізніше до двох тижнів. Тоді військові спеціалісти опрацюють подробиці і негайно приступлять до здійснення цілого плану. Загострення міжнародного положення в наслідок комуністичної інтервенції в Кореї має на цей поспіх відповідний вплив.

ЧОЛОВІК покликаний до армії **МУСИТ ПРОДАТИ** добру **ГРОШЕВНУ** в Брукліні. Тижневий оборот \$1,100 і більше. 3 вигідні кімнати до мешкання. Рент не великий. Ціна \$7,500. По інформації call ATWATER 9-6650.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острії й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо аналіз крові для супружних дозволів. — Офісний години: Шодня від 10 ранно до 8:45 вечір. В неділю від 11 до 1. попол.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave., N.Y.C.)
Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги. Fluoroscopia, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналіз крові для супружних дозволів. — Офісний години: Шодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділю від 10-2 попол.

Д-р М. МАПЗЕЛ

лікує гострі й застарілі недуги чоловіків і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нерви й міхур, реуматизм: переводить аналіз крові й сечі. Провірка \$3.00.

107 E. 17th St., NEW YORK CITY.
коло 4-тої Евінго і Юніон Сквер.
Години: Шодня 10-1 сполудня і 4-7. У неділю 11 ранку до 1 попол.

V. Володимир Пархуч
український погребник
Відповідний гідний похорон по уміркованій ціні.
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Кличте в день і в ніч:
WOODROW W. PARHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. ORegon 3-2057
S. PARHUC — Notary Public

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА
У випадку смутку в родині
кличте як в день так і в ніч:
JOHN KOWALCHUK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

FLORIDA
Останніми часами багато людей виїждять з великих міст і осідають на Флориді.
Як Ви маєте такий замір, то удайтеся до свого українського брокера на Флориді. Я Вам допоможу знайти то, що Ви собі бажаєте і що для Вас найліпше.
ІВАН ВОРОНА
REG. REAL ESTATE BROKER
7595 N. Miami Ave., Phone: 7-6433 Miami 38, Florida

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЙОГО
КУШНІРСКА РОБІТНЯ
є тепер під числом
434 East 6th St.
BETWEEN AVE. A & 1st.
NEW YORK CITY
Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на **НОВІ РОБОТИ** і **ПЕРЕРІЗКУ** та дає 20% **опуску** на всі роботи, а також **ДАРОМ** **сторидж** на літо. — Самий **сторидж** на літо 2% від сотні.
Футра можна **кувати** на **святі**.
Робітня **отворена** від 9. ранно до 8. вечір, кожного дня.
В **неділю** на **замовлення**.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЙОГО
КУШНІРСКА РОБІТНЯ
є тепер під числом
434 East 6th St.
BETWEEN AVE. A & 1st.
NEW YORK CITY
Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на **НОВІ РОБОТИ** і **ПЕРЕРІЗКУ** та дає 20% **опуску** на всі роботи, а також **ДАРОМ** **сторидж** на літо. — Самий **сторидж** на літо 2% від сотні.
Футра можна **кувати** на **святі**.
Робітня **отворена** від 9. ранно до 8. вечір, кожного дня.
В **неділю** на **замовлення**.

Робітня **отворена** від 9. ранно до 8. вечір, кожного дня.
В **неділю** на **замовлення**.

ХЛОПЕЦЬ УКРАВ \$3, ДІСТАВ 20 РОКІВ ТЮРМИ

Нью Йорк. — Євген Швайцер з Бронксу, дістав кару тюрми 20—30 років за крадіж трьох доларів. Швайцер має 20 років життя. Він допустився вже попередню злочину грабіжів і в січні 1948 р. суд засудив його на тюрму з завішенням кари, коли він буде далі жити чесно. Швайцер не витримав, напав на робітню кравця в липні 6. р. з револьвером, вимусив від власника \$3 і тепер дістав нову кару, якої вже не можна дарувати.

● Альбінка ввела до Об'єднаних Націй Заявлення проти Греції за порушення кордону грецькими військами.

КАМПАНІЯ ЗА РОЗСЕЛЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

Нью Йорк. — На обіді в Річ Карлтон готелю оприлюднено початок кампанії за розселення професіоналістів під опікою „Інтернешнел Рескю Коміті“. Головою кампанії обраний д-р Райнголд Нібул, декан Юніон Тіологікал Семінарі. Він виявив, що комітет надіслав призирибати \$1,600,000, щоб привезти до Америки 2,000 найбільше талановитих професіоналістів, мужчин і жінок, з європейської скитальщини. Містопредсідником кампанії є Дін Мілсент С. Мек-Інтош з Барнард Каледжі і о. Дж. МекГінлі, президент Університету Фордгам. Він сказав сотні учасникам обіду, що перевезення таких професіоналістів з Європи до Америки буде свідомим розумінням культурних цінностей. Професіоналістів не будуть перевозити в Америку, доки для них не буде заповнене становище чи праця в університетах, шпиталах і ін. установах. Красним директором кампанії є д-р Вільям С. Бернгард, який має бюро при 62 Вест 45 вул. в Нью Йорку. Пересичений коштом розселення одної професійної сили обрхований на \$800. Досі складено на цю ціль \$175,000, а в цій сумі є дар \$100,000 з фундації Лесінга Дж. Розенвалда, який теж належить до комітету.

ПОШУКУВАННЯ

ІВАН БОГАЧ ур. в с. Цергів, пов. Тернопіль, заміскалий в с. Нічу, пов. Зборів, пошукує рідних, знайомих і односельчан, а іменю Василь Дрібляга ур. в с. Богутин, пов. Зборів, зам. в с. Нічу, пов. Зборів, Івана Підгорецького, ур. в с. Підгірних, пов. Золотів, зам. в с. Нічу, пов. Зборів. Голоситися на адресу: **ІВАН БОНАЧ**, 511 Crosby N. W., Grand Rapids, Mich.

Пошукую своєї тети, здому **ЯВДОХА ШАБЛИН**, села Данилів, Зборів. Хтоби знав про неї або вона сама, прошу зголоситися до: **WASYL SHLACHTUN**, 510 E. 12 St., Apt. 20, New York, N.Y.

Пана Д-ра МИХАІЛА ГОЦІЯ просить подати свою адресу: **Проф. П. КОВАЛІВ**, 237 Maple Ave., E. Hempstead, N. Y.

EVERgreen 3-4416—4450

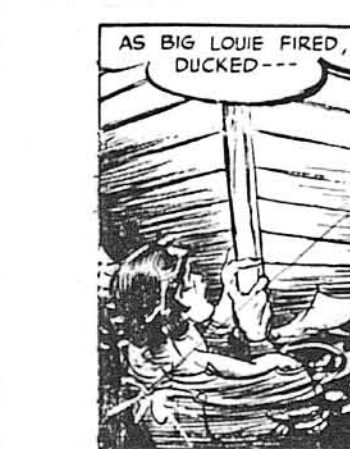
Maple Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.
Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДЛАК

ДОБРА НОВИНА для терплячих на болі ревматизму, недомогання жовудка, нестравності, обструкції, міхури, кагар жовудка, каміння, як рівнож шкірні хвороби як екзема, прищі, вського рода сверблячки, недомогання нирок, біль голови, потовчення тіла, вихнені сугави, цукриця, перестуда, кашель, диавиця, нервовість і інші хвороби, терплячі знайдуть полегшу при звиванню наших зіль, які імпортують з Індії і Китаю. Якщо терпите на якесь недомогання просимо писати до нас по безплатний циркуляр адресу: **Bradley Herb Tea Co.**, Box 224, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

УВАГА! НЕ ПЕРЕПЛАЧУЙТЕ!

ВЛАСНОГО ВИРОБУ КАПЕЛЮХИ
3 найліпшого фільцу
ВІД \$3.95
Відновлямо куплені у нас капелюхи.
DUNLEY HAT SHOP
14 St. Mark's Place
New York City

ТАРЗАН ч. 2470. Ще таки має перевагу

Коли Великий Луї вистрілив, Тарзан зігнувся...

Нові Книжки

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ЯК ПОЛКОВОДЕЦЬ
(Мирон Заклинський: Хмельницький як полководець, Нью Йорк, 1950, ст. 32. Накладом Станиці УСС в Нью Йорку).

„В 17. і 18. століттях шанували й величали в нас Хмельницького, як творця козацької держави. Гетьмани й генерали старшини зберігати якнайбільше з тих свобод, що він забезпечив за Україною в угоді з царем Олексієм. У 19. віці вже не вміли його цінити. Навчилися ми цього аж у початку 20. віку, по революції 1917—21 рр., бо аж тоді почали ми думати про державницькі. Підчас визвольних змагань переконалися ми, як важко будувати державу й оборонити її існування... Бракувало нам тоді людини, що мала б хоч частину його всебічної талановитості, зрілості, його реалізму в оцінці та трактуванні подій, його вміння організувати, командувати й діяти. Його постать ступала тоді перед нами в усій величчю.“

Такими словами починає свою книжечку про Богдана Хмельницького, як полководця — Мирон Заклинський. Автор з успіхом збиває думку деяких істориків про те, що Великий Український Гетьман не був визначним полководцем. Він оглядає усі бої Хмельницького і доводить, що наш гетьман сам укладав плани боїв і сам давав про те, щоб ті плани були належно виконані. План бою укладав Хмельницький аж тоді, як докладно з'ясував собі становище ворожої армії. „Щоб знизити ворожу силу, живив він залюбки таких способів, як окружити ворога, зробити засідку на дорозі його сподіваного відступу, заманити головні його сили в один бік, щоб напасти на іншому. В місяці свого головного наступу старався мати якнайбільше доброго війська, щоб воно не тільки якістю, але й кількістю переважало ворога.“

УВАГА УКРАЇНКИ: ЖІНКИ І ДІВЧАТА!

Sonya's Beauty Salon
під управою
КСЕНІ ПРОФІТКО І СЕСТРИ
Жінки і Дівчата для підтримання своєї краси віддайте цих спеціалісток, котрі Вам готові все до скорої услуги. Адреса:
86 EAST 4th STREET (bet. 1 & 2 Aves.)
New York 3, N. Y.
Phone GR. 7-8110.

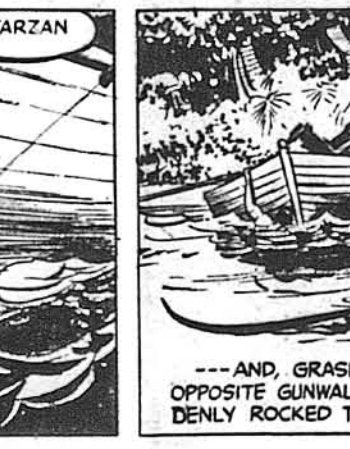
УКРАЇНСЬКА ФУТРАНА РОБІТНЯ В НЬО ЙОРКУ

Roman KUSSOFF
41 W. 57th Street (5th Floor), NEW YORK CITY
(близько Шостої Евінго)
Коли задумате справити нове футро, перемоделювати, направити, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скірником Романом Кузовом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковнір були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів. Ціни приступні.
Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

УКРАЇНСЬКА ФУТРАНА РОБІТНЯ В НЬО ЙОРКУ

Roman KUSSOFF
41 W. 57th Street (5th Floor), NEW YORK CITY
(близько Шостої Евінго)
Коли задумате справити нове футро, перемоделювати, направити, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скірником Романом Кузовом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковнір були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів. Ціни приступні.
Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

ТАРЗАН ч. 2470. Ще таки має перевагу

... і вхопивши за протилежний край човна, він захитав ним.

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ.

Недавно вступила в дію електростанція в селі Бережниця, Жидачівського району. Електрика служить погінною силою в місцевому млині, порушує молотарку. Електричне світло отримала управа колгоспу і кілька поближких хат. В селі Летня, Меденицького району, закінчують будувати міжколгоспну електростанцію.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

ЗВІТИ ЗІ З'ТЗДІВ ТА РІЗНИХ ІМПРЕЗ залягають не тільки тому, що їх багато, але й тому, що вони задовіли. Ми змушені їх дуже скорочувати, або цілком не містити. Ще раз прохаємо писати якнайкоротше й тільки про те, що сутне й найважливіше. При цьому прохаємо писати чітко і тільки на одній сторінці картки.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ НА НАРОДНІ ЦІЛИ

КОМУНІКАТ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПРОМИСЛОВЦІВ У ФІЛАДЕЛФІ

Отрим подасмо до відома Українського Громадянства, що група українських купців, членів нашого товариства, розуміючи потреби українського культурногромадського життя та свідомо обов'язки українського купця супроти громади, рішила добровільно оподаткувати свої підприємства у висоті 1% **ВІД ЗАГАЛЬНОГО ОБОРОТУ НА УКРАЇНСЬКІ ЗАГАЛЬНІ ЦІЛИ**. Зложена сума і її призначення буде подавана до загального відома кожного місяця через пресу.

Ці рішення обов'язують нижче вичислені підприємства з дня 1-го листопада 1950 року.

В зв'язку з цим будуть припинені персональні товарні звороти (так звані премії) у тих підприємствах, в яких вони дотепер обов'язували.

- 1) **СКЛАД МЕБЛІВ** — М. Головатий — 329 West Girard Ave.
- 2) **СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ І МОЛОЧАРНЯ** — Новаківська-Ценко ("Mary's Grocery") 832 N. Marshall St.
- 3) **ПЕКАРНЯ GOLDEN LOAF** — Козачин — 615 N. 3rd Street.
- 4) **„ОДЕСА“** — (споживчі товари, горючі, олові) — Старух-Дейчаківський-Войчук — 997 N. Marshall St.
- 5) **„ТРИ ДРУЗІ“** — (споживча крамниця) — Антон-П. В. Ткач — 821 N. Marshall St.
- 6) **„ТОРТІВЛЯ“** — (крамниця споживчих, молочних і мисарських товарів) — Антонія і С-ка — 800 N. Marshall St.
- 7) **УКРАЇНСЬКА ПРАЛІНЯ** — Лукавська — 986 N. 7th Street.
- 8) **„БРОДИ“** — (споживчий базар) — Копальчук-Сохор-Батанчук — 251 South St.
- 9) **„ЛУНА“** — (споживча крамниця) — О. Вадуляк — 4430 Germantown Ave.
- 10) **ПРОДАЖ ГОРЯЧИХ КОВБАСОК** і Содової Води — О. Лукавський — 872 N. Marshall St.
- 11) **ЦЕРКОВНЕ І КАПЦЕЛАРНЕ ПРИЛАДДЯ** — Богачевський-Рогач С-ка — 714 Poplar St.
- 12) **„БАЗАР“** (виробничо-торговельна кооператива) — 822-823 N. Franklin St.

Управа Союзу Українських Купців і Промисловців записує інші українські підприємства прилучитися до цієї акції.

ЗА УПРАВУ:

Антонія Іван, секретар. Д-р Старух Богдан, голова.

В Центрі Укр. Колонії в Нью Йорку. Коло школи св. Юрія.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО
В. Е. Богачевський • **VEB-OK** • О. Елюфас
208 E. 6th St., N.Y.C. Tel. OR. 3-2484

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребани по \$150 ціна так низька як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занямається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

Убивник найшовся в мілкій воді і подався до берега з піднесеним вгору револьвером.